

Regulamin Odznaki Krajoznawczej PTTK „Ziemia Serocka”

I. Postanowienia ogólne

1. Odznaka krajoznawcza „Ziemia Serocka” jest ustanowiona przez Oddział Warszawski PTTK.
2. Odznakę Krajoznawczą „Ziemia Serocka” wprowadzono w życie uchwałą Zarządu Oddziału Warszawskiego PTTK nr 23/2018 z dnia 06.03 2018 roku.
3. Celem zdobywania odznaki jest popularyzacja wiedzy o mieście i gminie Serock oraz ich walorach turystyczno-krajoznawczych.
4. Odznaka krajoznawcza PTTK Ziemi Serockiej jest jednostopniowa.
5. Odznakę przyznaje i Oddział Warszawski PTTK.
6. Nadanie odznaki krajoznawczej PTTK Ziemi Serockiej następuje po weryfikacji przedstawionej dokumentacji (punkt II/8).

II. Warunki zdobycia odznaki

1. Odznakę mogą zdobywać osoby, które ukończyły 8 lat.
2. Okres zdobywania odznaki jest dowolny.
3. Odznaka może być zdobywana podczas indywidualnych wędrówek po ziemi serockiej lub podczas wycieczek, rajdów, zlotów organizowanych przez ogniwa PTTK, szkoły, inne organizacje.
4. Odznaka może być zdobywana równocześnie z innymi odznakami krajoznawczymi i odznakami turystyki kwalifikowanej.
5. Potwierdzeniem pobytu lub zwiedzania obiektu może być odcisk pieczętki z nazwą miejscowości lub obiektu, wklejony bilet wstępu, zdjęcie zdobywającego odznakę na tle obiektu.

6. Forma prowadzenia dokumentacji (np. kronika, album, książeczka) jest dowolna.
7. Na wycieczkach zbiorowych zwiedzanie obiektów mogą potwierdzać przewodnicy turystyczni, kadra programowa PTTK (przodownicy, instruktorzy biorący udział w wycieczce), nauczyciele (wraz z pieczętą szkoły).
8. Do zdobycia odznaki wymagane jest poznanie 10 obiektów wymienionych w załączniku, w tym:

- dwory i pałace	1
- kościoły	1
- kapliczki i krzyże	2
- cmentarze, mogiły, kwatery wojenne	2
- tablice pamiątkowe, pomniki, obeliski	1
- rezerваты przyrody	1
- inne obiekty krajoznawcze	2

9. Dokumenty do weryfikacji odznaki z potwierdzeniem poznanych obiektów, należy składać lub przysyłać do Oddziału Warszawskiego PTTK, ul. Grójecka 77/7, 02-094 Warszawa. Można również złożyć je do weryfikacji w Izbie Pamięci i Tradycji Rybackich w Serocku, ul. Św. Wojciecha 1.

Załącznik do regulaminu Odznaki Krajoznawczej „Ziemia Serocka”

**KANON OBIEKTÓW ODZNAKI KRAJOZNAWCZEJ
„ZIEMIA SEROCKA”**

BOROWA GÓRA

1. *Zabudowania Obserwatorium Astronomicznego z początku lat 30-tych XX wieku. Obecna nazwa: Obserwatorium Geodezyjno-Geofizyczne „Borowa Góra” Instytutu Geodezji i Kartografii w Warszawie*

DĘBE

2. *Fort Dębe - wybudowany w drugiej połowie XIX wieku*
3. *Tama/Stopień wodny w Dębem*
4. *Wiśnia ptasia obok zabytkowego fortu carskiego o obwodzie 2,8 m*
5. *Aleja dębowa - pozostałość nieistniejącego dworu*
6. *Szpaler lipowy - pozostałość nieistniejącego dworu*
7. *Wieża ciśnień - obok wjazdu do nieistniejącego dworu.*

DĘBNIKI

8. *Kapliczka-krzyż z 1881 r. przy skrzyżowaniu dróg Serock-Zalesie i Zegrze-Pobyłkowo. Powstała*

GĄSIOROWO I ŁACHA

9. *Krzyż na cokole z różowego granitu z 1901 r.*

IZBICA

10. *Kapliczka przy skrzyżowaniu drogi Dębe - Zegrze z drogą Izbica – Wola Kiełpińska z początku XX wieku*
11. *Kapliczka pośrodku wsi, czteroschodkowy postument zwieńczony krzyżem*

JACHRANKA

12. *Kapliczka z napisem „OD POWIETRZA / GŁODU OGNIA / I WOJNY / ZACHOWAJ NAS / PANIE / W 1923 R”.*

JADWISIN – ZEGRZYNEK

13. *Pałac Radziwiłłów, wybudowany wg projektu francuskiego architekta Francois Arveufa w latach 1896-1898. Wejście znajduje się przy obwodnicy Serocka*

14. *Dworek rodziny Szaniawskich wybudowany ok. 1838 r., obecnie w ruinie – obok DW PTTK, w kierunku Zegrza*
15. *Figura św. Stanisława Kostki z 1864 r. - przy drodze do „Wąwozu Szaniawskiego”*
16. *Dom wycieczkowy PTTK, od maja 2012 r. Klub „Mila”, Akademia Żeglarska Mateusza Kusznerewicza*
17. *Głaz narzutowy, granitoid szary o obwodzie 4,6 m, przed wejściem do rezerwatu „Wąwóz Szaniawskiego”*
18. *Rezerwat „Jadwisin” - rezerwat leśny o pow. 93,39 ha w parku przy pałacu Radziwiłłów*
19. *Rezerwat „Wąwóz Szaniawskiego” - rezerwat leśny o pow. 11,50 ha*
20. *Lipa drobnolistna o obwodzie 5,5 m na terenie rezerwatu „Wąwóz Szaniawskiego”*
21. *Dęby szypułkowe (3) na terenie rezerwatu „Wąwóz Szaniawskiego”*

KAROLINO

22. *Głaz narzutowy, eratyk, odmiana granitu różowo - czerwonego Rapakiwi, o obwodzie 6,5 m, obok wjazdu na obwodnicę Serocka*

KANIA NOWA

23. *Cmentarz ewangelicki z początku XIX wieku*

4 historyczne nagrobki na cmentarzu ewangelickim,

m.in. Michała Reinhofa i R. Sumca

KANIA POLSKA

24. *Kapliczka-krzyż z 1889 r. przy skrzyżowaniu ulic Bindugi i Świerkowej.*

ŁACHA

25. *Most na Narwi na odcinku drogi krajowej nr 62 łączącej Serock z Wyszkiem. Obecny zbudowany w latach 1956-1958*

MOCZYDŁO

26. *Jeziorko Moczydło .Pozostałość po istniejącym dawniej dużym jeziorze, powstałym w końcowym okresie czwartorzędu, w holocenie.*

SEROCK

27. Kościół parafialny przy ul. Farnej. Ufundowany przez ostatnich piastowskich władców Mazowsza – Janusza III i Stanisława, w poł. XVI w. Dziś p.w. „Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny” - przy ul. Farnej
 28. Budynek plebanii przy ul. Farnej z przełomu XIX i XX wieku
 29. Rynek - plan z okresu lokacji miasta w 1417 r. Bruk "kocie łby" położony w latach 1848-1849
 30. Ratusz na Rynku
 31. Dom przy Rynek 1 z 2 poł. XIX wieku
 32. Dom z oficyną przy Rynek 5 z 2 poł. XIX wieku
 33. Dom przy Rynek 14 z 2 poł. XIX wieku
 34. Dom przy Rynek 16 z poł. XIX wieku
 35. Grodzisko „Barbarka” przy ul. Radzymińskiej z XI – XII wieku, u podstawy makiet grodziska
 36. Dom Heleny i Szymona Syrkusów przy ul. Rybaki 2. Niewielki dom porośnięty bluszczem. Znani i cenieni architekci gościli u siebie 5 września 1948 roku najwybitniejszego malarza XX wieku – Pabla Picassa.
 37. Kompleks rekreacyjny nad Jeziorem Zegrzyńskim: molo, plaża, kąpielisko, boiska, przyrządy gimnastyczne
 38. Drewniany budynek szkoły przy ul. Św. Wojciecha. Powstał w drugiej poł. XIX wieku. Obecnie Biuro Informacji Turystycznej oraz Izba Pamięci i Tradycji Rybackich
 39. Mural przy ul. Św. Wojciecha 2. Przedstawia ważne daty z historii Serocka.
 40. Budynek Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika przy ul. Pułtuskiej z 1928 r.
 41. Remiza strażacka przy ul. Pułtuskiej z 1925 r.
 42. Dawny zajazd pocztowy przy ul. Pułtuskiej 13/15/17 z lat 1824 – 1828
 43. Mural „Zalew informacji” ul. Pułtуска z 2008 r. Grupa „Twożywo”
 44. Dawny cmentarz żydowski (kirkut) przy ul. Pułtuskiej . Kilkanaście macew pochodzących z lat 1815-1924. Pomnik z 2014r.
-
45. Krzyż – karawaka u zbiegu ul. Brukowej i Napoleońskiej. Pamiątka zarazy
 46. Kapliczka – krzyż z 1826 r. przy ul. ulica Pułtuskiej, na wprost stadionu miejskiego
 47. Cmentarz parafii rzymsko - katolickiej przy ul. Warszawskiej. Założony w 1806 r.
 - Najstarszy nagrobek rodziny Gregorkiewiczów z 1835 r.,
 - Nagrobek Teofili z Chojeckich Czerwińskiej zm. w 1869 r.,
 - Największy na serockim cmentarzu grobowiec rodzinny Bogusławskich i Smyjewskich,
 - Najstarszy grób serockiego proboszcza z lat 1839-1872 r. księdza Hieronima Kwasięborskiego.
 - Nagrobek księdza Seweryna Piekarskiego zm. 2 sierpnia 1894 r.,

- Nagrobek księdza Mariana Batogowskiego. Zmarł podczas stanu wojennego, 14 lutego 1982 r..

Związany z Serockiem przez 7 ostatnich lat swego życia.

- Nagrobek ks. Józefat Szczygielskiego, byłego rektora Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie,

- Nagrobek Burmistrza Serocka (1923-1930) Józef Jasiobędzkiego.

- Grób rodziny Radziwiłłów:

Konstanty Radziwiłł - ostatni właściciel dóbr Zegrzyńskich.

Jego żona Maria z Żółtowskich.

Ich synowie zmarli już w XXI wieku,

- Miejsce spoczynku żołnierzy wojny polsko-bolszewickiej 1920 r.,

- Miejsce spoczynku żołnierzy kampanii wrześniowej 1939 r.,

- Miejsce spoczynku żołnierzy, saperów, którzy zginęli w czasie rozminowywania miasta w 1945 r.,

- Groby bohaterów, którzy przeżyli II wojnę światową:

- majora lotnika Czesława Września,

- tych którzy działali w podziemiu antykomunistycznym,

- Michała Budzyńskiego,

- Wacława Deptuły,

- Władysława Kaznowskiego,

- Edmunda Siemińskiego,

- Ludwika Żurawskiego,

- Artura Maciejewskiego

- Grób ofiar masowej egzekucji w wąwozie 28 lutego 1942 r.

- Symboliczne mogiły pomordowanych w obozach koncentracyjnych,
w Katyniu i innych sowieckich miejscach kaźni oraz
poległych w Powstaniu Warszawskim.

48. Wały Napoleońskie Rawelin Zachodni wzdłuż ul. Pułtuskiej powstałe w latach z 1807–1808 . Obecnie korona stadionu miejskiego

49. Willa doktora Bocka przy ul. Wyzwolenia 31. Zbudowana w 1931r.

Tabliczka wmurowana w ścianę czołową budynku, potwierdza datę budowy.

Obecnie Integracyjne Centrum Opieki, Wychowania, Terapii KKWR

50. Głaz narzutowy na Skwerze Wojska Polskiego przy ul. Wyzwolenia. Granitognejs o obwodzie 7,5 m

WIERZBICA

51. Kapliczka ceglana przy skrzyżowanie dróg Pułtusk – Wyszaków z 1863r.

WOLA KIEŁPIŃSKA

52. Kościół parafialny p.w. św. Antoniego z Padwy z końca XIX wieku

53. Plebania, organistówka, budynki gospodarcze z końca XIX wieku

54. Rezerwat przyrody „Zegrze” - z parkingu przy drodze nr 62 (w kierunku Pomiechówka), leśnym duktem w kierunku Woli Smolanej.

55. Cmentarz parafialny rzymsko – katolicki. Założony w 1899 r..

Nagrobki przeniesione z Zegrza:

- Antoniego Xiężopolskiego (zm. 1866 r.),

- Weroniki z Załusków Skotnickiej - Zglenickiej (zm. 1876 r.),

- Zofii z Kawalowskich Kuciewskiej (zm. 1884 r.),

- Pawła Myszkorowskiego (zm. 1893 r.).

Inne groby:

- Piaskowcowy pomnik administratora Dóbr Zegrze Xawerego Ołtuszewskiego (zm. 1902r.)

- Grób słynnego geologa Witolda Zglenickiego (zm. 1904r.), (nagrobek nie jest z czasów pochówku).

- Grób Marii z Wysłouchów Szaniawskiej (zm.1932r.) i Zygmunta Szaniawskiego (zm. 1929r.), rodziców dramaturga Jerzego Szaniawskiego.

ZEGRZE

56. Budynek kasyna oficerskiego przy ul. Oficerskiej 5. Pochodzi z lat 1903-1904

57. Hotel garnizonowy ul. Radziwiłłowska 2, zbudowany w latach 1937-1938

58. Fort przy drodze krajowej nr 61. Jeden z fortów rosyjskiej twierdzy, budowanej w latach 1890-1895, tzw. Umocnienie Duże

59. Mosty na Narwi wybudowane w latach 2003-2004

60. *Prochownie. Trzy carskie betonowe prochownie, z przełomu XIX i XX w. – nad brzegiem Jeziora Zegrzyńskiego*
61. *Pałac Krasińskich, od 1862 r. Radziwiłłów – połowa XIX wieku*
62. *Koszary – pierwotnie ponad sto parterowych budynków. Budowane w latach 1890-1985*
Obecnie w koszarach stacjonują jednostki szkolne łączności WP.
63. *Sztuczne jezioro „Zegrzyńskie” - 1963 r., na Narwi.*
64. *Dęby szypułkowe (6) w okolicach dawnego pałacu, największy 6,2 m obwodu .*
65. *Żywotniki zachodnie (2) (Thuja occidentalis) w okolicach dawnego pałacu obwodzie pnia - 1m*

*Pomysłodawcą odznaki i autorem kanonu jest Andrzej Dybek
Projekt graficzny wykonał Włodzimierz Majdewicz*